

දකුණු පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව

අර්ධ වාර්ෂික පරීක්ෂණය - 2019

10 ශ්‍රේණිය ව්‍යවසායකත්ව අධ්‍යයනය - I

නම/විභාග අංකය :-

කාලය : පැය 01 යි.

සැලකිය යුතු යි.

I ප්‍රශ්න සියල්ලට ම පිළිතුරු සපයන්න.

I 1 සිට 20 තෙක් එක් එක් ප්‍රශ්නයට (1), (2), (3), (4) යන පිළිතුරුවලින් නිවැරදි හෝ වඩාත් ගැළපෙන පිළිතුර තෝරා පිළිතුරු පත්‍රයේ ප්‍රශ්න අංකයට සැසඳෙන කවය තුළ (X) ලකුණු යොදන්න.

- (1) ව්‍යවසායකත්වය යන්න වඩාත් හොඳින් පැහැදිලි වන ප්‍රකාශය තෝරන්න.
 - (1) ව්‍යාපාර අවධානය භාර ගැනීමට ඇති හැකියාවයි.
 - (2) නව්‍යනා සම්පාදනය කර නව ව්‍යාපාර ආරම්භ කිරීමේ හැකියාවයි.
 - (3) සම්පත් ලබා ගැනීම හා කළමනාකරණය කිරීමේ හැකියාවයි.
 - (4) නිෂ්පාදක සාධක නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියට යොමු කිරීමේ හැකියාවයි.
- (2) රටක දියුණුව රදාපවතින්නේ දේශීය කර්මාන්ත මතයි. දේශීය කර්මාන්ත ආරම්භ කිරීම සඳහා රටකට වඩාත් වැදගත් සාධකය වන්නේ,
 - (1) යටිතල පහසුකම් ය.
 - (2) ව්‍යවසායකයන්ය.
 - (3) දේශීය අමුද්‍රව්‍යය.
 - (4) පුහුණු ශ්‍රමිකයින්ය.
- (3) ව්‍යවසායකත්වය තුළ දැකිය හැකි මූලික ලක්ෂණයක් වන්නේ,
 - (1) ලාභය උපරිම කිරීමට පමණක් කටයුතු කිරීම වේ.
 - (2) අවදානම මගහරිමින් ව්‍යාපාරික කටයුතු වල නිරත වීමයි.
 - (3) පවත්නා අදහස් සහ සංකල්ප ඵලදායී ක්‍රියාත්මක වීමට සැලැස්වීමයි.
 - (4) පවතින දේ පිළිබඳව විමසිලිමත් වෙමින් වෙනසක් කිරීමට උත්සහ කිරීම වේ.
- (4) සෑම ව්‍යවසායකයකුටම තම සාර්ථකත්වය සඳහා තිබිය යුතු මූලික ලක්ෂණය වන්නේ,
 - (1) පැහැදිලි අරමුණක් තිබීමය.
 - (2) ආත්ම විශ්වාසයක් තිබීමය.
 - (3) පැහැදිලි දැක්මක් තිබීමය.
 - (4) ඕනෑම අභියෝගයක් ජය ගත හැකි වීමය.
- (5) ව්‍යවසායකත්වය තුළින් ලැබෙන ප්‍රාදේශීය ප්‍රතිලාභයක් නොවන්නේ,
 - (1) නාගරීකරණය අවම වීම.
 - (2) ප්‍රාදේශීය වශයෙන් සංවර්ධනය වීම.
 - (3) එක් ව්‍යාපාරයක් නිසා තවත් ව්‍යාපාර බිහි වීම.
 - (4) අවදානම හා අවිනිශ්චිතතාව අඩු වීම.
- (6) ව්‍යවසායකයෙකුට නිශ්චිත දැක්මක් තිබීමෙන් අත්කර ගන්නා ප්‍රයෝජනයකි.
 - (1) සෙසු තරඟ කරුවන් අධ්‍යයනය කිරීම.
 - (2) තම නිමැවුම් ලොවට හඳුන්වා දීම.
 - (3) යා යුතු මග පැහැදිලි වීම.
 - (4) සේවකයින් බඳවා ගැනීමේ ප්‍රමාණය වැඩිවීම.
- (7) ඉහළ වැටුප් ලබා රැකියාවක් කිරීමට පුද්ගලයින් තුළ ඇති කැමැත්ත හැඳින්විය හැක්කේ ව්‍යවසායකත්වයට එරෙහි වන,
 - (1) සමාජයීය සාධකයක් ලෙස ය.
 - (2) සංස්කෘතික සාධකයක් ලෙස ය.
 - (3) ආර්ථික සාධකයක් ලෙස ය.
 - (4) දේශපාලන සාධකයක් ලෙස ය.
- (8) අන් අයගේ අදහස් මත නොගැටී තම අදහස් මත තීරණ ගැනීම ව්‍යවසායකත්වයේ දී,
 - (1) වගකීම් ලෙස හඳුන්වයි.
 - (2) අවදානම ලෙස හඳුන්වයි.
 - (3) ස්වාධීනත්වය ලෙස හඳුන්වයි.
 - (4) ජයග්‍රහණය ලෙස හඳුන්වයි.

- (9) ව්‍යවසායකත්වය තුළින් ව්‍යවසායකයෙකුට හිමිවන ප්‍රතිලාභයක් වනුයේ,
 (1) නව භාණ්ඩ හා සේවා වෙළඳපොළට ඉදිරිපත් කිරීම.
 (2) අපනයනය මගින් විදේශ විනිමය උපයා ගැනීමේ හැකියාව
 (3) ආර්ථික සංවර්ධනයට දායක වීම.
 (4) නිදහස හා ඉතා ඉහළ තෘප්තිය
- (10) ව්‍යවසායකයෙකුගේ භූමිකා දැක්වෙන නිවැරදි ප්‍රකාශය තෝරන්න.
 (1) අයිතිකරු, කළමනාකරු, නායකයා (2) කළමනාකරු, නව්‍යතා නිෂ්පාදකයා, නායකයා
 (3) නායකයා, සැපයුම්කරු, කළමනාකරු (4) අයිතිකරු, කළමනාකරු, සේවකයා
- (11) පරිසරයේ ඇති අවස්ථා හඳුනාගෙන අවදානම් දරමින් නවෝත්පාදනය සිදු කරන්නා,
 (1) ව්‍යාපාරිකයා (2) සැපයුම්කරු (3) ව්‍යවසායකයා (4) නිෂ්පාදකයා
- (12) ව්‍යවසායකයෙකු පිළිබඳ වඩාත් නිවැරදි ප්‍රකාශය වන්නේ,
 (1) සෑම විටම දඩ් ප්‍රතිපත්ති අනුගමනය කරමින් පරිසරයේ ඇති වන වෙනස්වීම් වලට අනුකූල නොවෙමින් ව්‍යාපාර කටයුතු මෙහෙයවන පුද්ගලයා ය.
 (2) හොඳ තක්සේරුවකින් පසුව ඕනෑම අවදානමක් දැරීමට කැමැත්තක් දක්වන පුද්ගලයාය.
 (3) තක්සේරුවකින් තොරව ඉහළ අවදානමක් දරමින් ඉහළ ප්‍රතිලාභයක් ලැබීමට කැමැත්තක් නොදක්වන පුද්ගලයාය.
 (4) සෑම විටම තමාගේ සාර්ථකත්වය තමාගේ දෛවය හා වාසනාව මත රඳා පවතින බව විශ්වාස කරන පුද්ගලයාය.
- 13) ව්‍යාපාරිකයකු සිය ව්‍යාපාරය සඳහා අවස්ථා හඳුනා ගැනීමට විශ්ලේෂණය කරන්නේ,
 (1) බාහිර පරිසරය යි. (2) අභ්‍යන්තර පරිසරය යි.
 (3) ආසන්න පරිසරය යි. (4) ගෝලීය පරිසරය යි.
- (14) ලාභය අරමුණු කර නොගත් ව්‍යාපාරය කුමක්ද?
 (1) සුපිරි වෙළඳසැල (2) ඇගලුම් නිෂ්පාදන ආයතනය
 (3) රජයේ පාසල (4) මහජන බැංකුව
- (15) කුඩා ව්‍යාපාර හඳුනාගැනීම සඳහා භාවිතා කරන නිර්ණායක අතරින් ප්‍රමාණාත්මක නිර්ණායකයක් නොවන්නේ,
 (1) ආයෝජන ප්‍රාග්ධනය (2) සේවා සංඛ්‍යාව
 (3) භාවිතා කරන බල ශක්ති ප්‍රමාණය (4) භාවිතා කරන තාක්ෂණය
- (16) ප්‍රාග්ධනය නැමැති නිෂ්පාදන සාධකයට අයත් නොවන සම්පතකි.
 (1) වනාන්තර (2) ගොඩනැගිලි (3) යන්ත්‍රසූත්‍ර (4) උපකරණ
- (17) වුවමනාවන් පමණක් ඇතුළත් කාණ්ඩය වන්නේ,
 (1) බත්, සාරිය, සපත්තු, බෙහෙත් (2) බත්, ඇඳුම්, නිවාස, බෙහෙත්
 (3) බත්, ඇඳුම්, පාන්, තට්ටු නිවාස (4) බත්, ඇඳුම්, ආරක්ෂාව, නිවාස
- (18) වුවමනාවන්ට ගැලපෙන අවශ්‍යතාවය දැක්වෙන ප්‍රකාශය තෝරන්න.
 (1) ආහාර බත් (2) ඇඳුම් පැළඳුම් සාරිය
 (3) අධ්‍යාපනය පොත් පත් (4) තට්ටු ගෙවල් නිවාස
- (19) රජය මගින් බදු අනුපාත ඉහළ නැංවීම ව්‍යාපාරයකට තර්ජනයකි. මෙය හඳුනාගත හැකි පරිසර සාධකය වන්නේ,
 (1) දේශපාලන හා නෛතික පරිසරය. (2) ආසන්න පරිසරය
 (3) ගෝලීය පරිසරය (4) සමාජ හා සංස්කෘතික පරිසරය
- (20) ඕනෑම ව්‍යාපාර සංවිධානයක පොදු ලක්ෂණයක් වන්නේ,
 (1) නිෂ්පාදනයයි. (2) වෙළඳාමයි.
 (3) සීමිත සම්පත් භාවිතයයි. (4) ප්‍රචාරණයයි.

(එක් නිවැරදි පිළිතුරකට ලකුණු 02 බැගින්)

දකුණු පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව

අර්ධ වාර්ෂික පරීක්ෂණය - 2019

10 ශ්‍රේණිය ව්‍යවසායකත්ව අධ්‍යයනය - II

නම/විභාග අංකය :-

කාලය : පැය 02 යි.

I. ප්‍රශ්න සියල්ලටම පිළිතුරු සපයන්න.

(01) පහත දැක්වෙන සිද්ධිය අධ්‍යයනය කර අංක 01 සිට 10 දක්වා ප්‍රශ්න වලට පිළිතුරු සපයන්න.

පාසල් අධ්‍යාපනය අවසන් කළ ගුණසිරි කාර්මික සංවර්ධන මණ්ඩලයේ කෙටිකාලීන පුහුණුවකින් අනතුරුව නව නිෂ්පාදනයක් බිහිකිරීම තුළින් ව්‍යාපාරික ලෝකයට පිවිසෙන්නේ කෙසේදැයි නිතර සිහින මැවීය.

මෙහිදී සිය අධ්‍යානය යොමු කරන ලද්දේ ඉන්ධන මිල අඛණ්ඩව ඉහළ යාම නිසා උද්ගත වී ඇති ගැටළු පිළිබඳවය. මෙහිදී ආහාර පිසීම සඳහා ඉන්ධන භාවිතය නිසා ඉහළ පිරිවැයක් දැරීමට සිදුවන බවත් අඩු පිරිවැය හා අඩු දර ප්‍රමාණයකින් ආහාර පිසිය හැකි උද්‍යානක් පිළියෙල කිරීම කෙරෙහි සිය අවදානය ගුණසිරි විසින් යොමු කරන ලදී. ආරම්භයේ පවුලේ සමාජකයින්ගේ සහභාගිත්වයෙන් සිය නිෂ්පාදන කටයුතු ඇරඹී අතර කල්යාණම ප්‍රදේශයේ තරුණ තරුණයින් කිහිප දෙනෙකු තම ව්‍යාපාරික කටයුතු සඳහා සහභාගී කර ගත්තේ ය. නිතරම සේවක හා පාරිභෝගික අදහස් විමසමින් තම නිෂ්පාදනය ගුණාත්මකව සංවර්ධනය කර ගැනීමට කටයුතු කළ ඔහු දැනුම හා දක්ෂතාව ප්‍රායෝගිකව භාවිතා කළ නිසාම සාර්ථක හා කීර්තිමත් ව්‍යවසායකයෙකු වශයෙන් හොඳ අඩිතාලමක් දැමීමට සමත් විය.

01. ගුණසිරි මෙම ව්‍යාපාරයට යොමු වීමට බලපෑ පසුබිම කුමක්ද? (ල. 02 යි)
 02. ගුණසිරිගේ මෙම ව්‍යාපාරය පරිමාණය අනුව කුමන වර්ගයට අයත් වේද? (ල. 02 යි)
 03. ගුණසිරි තුළින් විද්‍යාමාන වන ව්‍යවසායකත්ව ගුණාංග 2ක් දක්වන්න. (ල. 02 යි)
 04. මෙම ව්‍යාපාරය සඳහා සුදුසු දැක්මක් පිළියෙළ කරන්න. (ල. 02 යි)
 05. ගුණසිරිගේ ව්‍යාපාරයෙන් සමාජයට අයත් වන ප්‍රතිලාභ දෙකක් ලියන්න. (ල. 02 යි)
 06. ගුණසිරිගේ ව්‍යාපාරය සංවර්ධනය කිරීමට ඔබ යෝජනා කරන ක්‍රියාමාර්ග දෙකක් සඳහන් කරන්න. (ල. 02 යි)
 07. ගුණසිරිගේ ව්‍යාපාරය සාර්ථක වීමට ඉවහල් වූ හේතු දෙකක් ලියන්න. (ල. 02 යි)
 08. ගුණසිරි තම නිෂ්පාදන වැඩි දියුණු කිරීමට යොදාගත් උපක්‍රම දෙකක් සඳහන් කරන්න. (ල. 02 යි)
 09. ගුණසිරිගේ ව්‍යාපාරය කුමන ක්ෂේත්‍රයට අයත් දැයි සඳහන් කරන්න. (ල. 02 යි)
 10. ගුණසිරි ඉහත ව්‍යාපාරික කටයුත්තේ නිරත නොවී වෙනත් රැකියාවක නිරතවීම සුදුසු වේ. මේ පිළිබඳව ඔබේ අදහස කෙටියෙන් දක්වන්න. (ල. 02 යි)
-
- (02) (i) රටක දියුණුවට ව්‍යවසායකත්වය අත්‍යාවශ්‍ය වේ. කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න. (ල. 02 යි)
 - (ii) භූමිය හා ප්‍රාග්ධනය යන නිෂ්පාදන සාධක අතර වෙනස දක්වන්න. (ල. 02 යි)
 - (iii) ව්‍යවසායකයෙකු සතු විය යුතු සන්නිවේදන කුසලතා 2ක් සඳහන් කරන්න. (ල. 02 යි)
 - (iv) ඕනෑම රටක සංවර්ධනය සඳහා ව්‍යවසායකත්වය වැඩි දියුණු කළ යුතු බව තහවුරු කිරීමට කරුණු 2ක් ලියන්න. (ල. 02 යි)
 - (v) රටක සංවර්ධනයට කුඩා පරිමාණ ව්‍යාපාර සෘජු දායකත්වයක් සපයයි. සනාථ කිරීමට අවශ්‍ය කරුණු 2ක් ලියන්න. (ල. 02 යි)

- (03) (i) ව්‍යවසායකත්වය යන්න කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න. (උ. 02 යි)
(ii) ශ්‍රමය යන නිෂ්පාදන සාධකය පිළිබඳ කෙටි හැඳින්වීමක් කරන්න. (උ. 02 යි)
(iii) ව්‍යවසායකත්වයේ පොදු ලක්ෂණ 2ක් දක්වන්න. (උ. 02 යි)
(iv) නිර්මාණශීලීත්වය යන්න කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න. (උ. 02 යි)
(v) අවදානම හා ප්‍රතිලාභ අතර සම්බන්ධතාව කෙටියෙන් දක්වන්න. (උ. 02 යි)
- (04) (i) ව්‍යවසායකයෙකු හා ව්‍යාපාරිකයෙකු අතර දැකිය හැකි අසමානතා දෙකක් දක්වන්න. (උ. 02 යි)
(ii) ව්‍යවසායකයෙකුට සමාජීය සුභසාධනය සඳහා දායක විය හැකි ක්‍රම 2ක් ලියන්න. (උ. 02 යි)
(iii) වර්තමානයේ සමාජය තුළ දැකිය හැකි ව්‍යවසායකයින් වර්ග දෙකක් සඳහන් කරන්න. (උ. 02 යි)
(iv) ව්‍යාපාර කටයුතු කෙරෙහි උනන්දු වීමෙන් සේවකයින් ළඟා කර ගැනීමට අපේක්ෂා කරන වාසි දෙකක් ලියන්න. (උ. 02 යි)
(v) ව්‍යවසායකයෙකුගේ “කළමනාකරණ භූමිකාව” කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න. (උ. 02 යි)
- (05) (i) අවශ්‍යතා හා වුවමනා අතර වෙනස්කම් දෙකක් ලියන්න. (උ. 02 යි)
(ii) අතීත ව්‍යාපාර පරිසරය හා නූතන ව්‍යාපාර පරිසරය අතර දක්නට ලැබෙන වෙනස්කම් 2ක් ලියන්න. (උ. 02 යි)
(iii) ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රධාන ව්‍යාපාර අංශ බෙදා දැක්විය හැකි අංශ 3ක් දක්වන්න. (උ. 02 යි)
(iv) ව්‍යාපාර සම්බන්ධ බාහිර පරිසර සාධක 2ක් ලියන්න. (උ. 02 යි)
(v) ශ්‍රී ලංකාව තුළ ව්‍යවසායකත්ව සංස්කෘතියක් දියුණු කිරීම සඳහා යොදාගත හැකි මූල්‍ය නොවන දිරිගැන්වීම සඳහා නිදසුන් 02ක් ලියන්න. (උ. 02 යි)

දකුණු පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව

අර්ධ වාර්ෂික පරීක්ෂණය - 2019

10 ශ්‍රේණිය

ව්‍යවසායකත්ව අධ්‍යයනය - පිළිතුරු පත්‍රය

I පත්‍රය (බහුවරණ)

01. (2)	11. (3)
02. (2)	12. (1)
03. (3)	13. (1)
04. (3)	14. (3)
05. (4)	15. (4)
06. (2)	16. (1)
07. (1)	17. (1)
08. (3)	18. (4)
09. (4)	19. (1)
10. (1)	20. (3)

II පත්‍රය

(01) 01. පාසල් අධ්‍යාපනය, කාර්මික විද්‍යාලයෙන් ලැබූ පුහුණුව සහිත හා සිහින මැවීම

02. සුළු පරිමාණ ව්‍යාපාර

03. • පවත්නා ගැටළුවක් හඳුනාගැනීම.
• නවෝත්පාදන බිහි කිරීම.
• අවදානම් බාරගැනීම.
• අනාගත දැක්ම

04. සේවක හා පාරිභෝගික අදහස් ලබා ගෙන ඒ අනුව නිෂ්පාදනය ගුණාත්මකව වර්ධනය කර ගැනීම.

05. පිරිවැය අඩු උද්‍යෝගී භාවිතයට ගත හැකි වීම රැකියා අවස්ථා බිහිවීම

06. • අතුරු නිෂ්පාදන කෙරේ අවධානය යොමු කිරීම.
• ව්‍යාපාරයේ පරිමාණය විශාල කිරීම මූල්‍ය සම්පත් බැංකු වැනි ආයතන මගින් ලබා ගැනීම.
• සේවක ප්‍රමාණය වැඩි කිරීම.
• ප්‍රචාරණය වැනි අලෙවි ප්‍රවර්ධන ක්‍රම භාවිතා කිරීම.

07. පාසල් අධ්‍යාපනය, කාර්මික විද්‍යාල පුහුණුව, සිහින දැකීම, පවුලේ සාමාජික දායකත්වය, පාරිභෝගික හා සේවක අදහස්වලට යොමු වීම.

08. • පවුලේ සාමාජිකයින් පළමුව යොදා ගැනීම.
• පාසල් අධ්‍යාපනය හා කාර්මික විද්‍යාල පුහුණුව
• සේවක හා පාරිභෝගික අදහස් විමසීම.

09. නිෂ්පාදන

10. සුදුසු වීමට හේතු:

- රැකියාවක පවතින අවදානම අඩු වීම, වගකීම අඩුවීම, ආයෝජනයක් නොමැති වීම.

(02) i) දේශීය සම්පත් උපයෝජනය, විවිධ ප්‍රදේශ සංවර්ධනය, නව භාණ්ඩ වෙළඳපොළට පිවිසීම, රැකියා අවස්ථා ජනිත වීම, විදේශ විනිමය ඉහළ යාම, සංවර්ධනයට දායක වීම.

ii) ස්වභාවික සම්පත් හූමියයි.

මිනිසා විසින් නිපදවා ඇති සියලු සම්පත් ප්‍රාග්ධනයයි.

iii) තාක්ෂණ කුසලතා, පණිවුඩ බෙදාහැරීම තොරතුරු රැස් කිරීම, තොරතුරු බෙදා හැරීම, තොරතුරු විශ්ලේෂණය කිරීම, තොරතුරු සැපයීම.

iv) රැකියා විප්ලවයට විසඳුමක් වීම, නව රැකියා නිර්මාණය, ආර්ථික වර්ධනය, විදේශ විනිමය ගලා ඒම, භාවිතයට නොගත් සම්පත් භාවිතා කිරීම.

v) සේවා නියුක්තිය වැඩි වීම, ජාතික නිෂ්පාදිතයට දායක වීම, අදායම් බෙදීයාමේ විෂමතාව අඩු වීම, දේශීය දැනුම භාවිතය

(03) i) පරිසරයේ ඇති අවස්ථා හඳුනාගෙන අවදානම් දරමින් නවෝත්පාදනය බිහිකිරීම.

ii) නිෂ්පාදනයට භාවිතා කරනු ලබන කායික හෝ මානසික ශක්තියයි.

iii) නිර්මාණශීලීත්වය, නවෝත්පාදනය, අවදානම් බාර ගැනීම, අනාගත දැක්ම, සුභවාදී වීම, ස්වාධීනත්වය, නමාශීලීත්වය

iv) ගැටළුව හා අවස්ථා දෙස බලා ඒවාට විසඳුම් ලෙස නව අදහස් සංවර්ධනය කිරීමට හෝ නව මාර්ග සොයා ගැනීමට ඇති හැකියාවයි.

v) අවදානම ඉහළ නම් ප්‍රතිලාභය ද ඉහළ වේ අවදානම් පහළ නම් ප්‍රතිලාභය ද පහළ වේ.

(04) i)

ව්‍යවසායකයා

- නිර්මාණශීලීත්වය හා නවෝත්පාදන පදනම් කරගෙන කටයුතු කරයි.
- අවදානම් හොඳින් තක්සේරු කර දරිය හැකි අවධානම් බාර ගනී.
- දිගු කාලීන දැක්මක් සහිතව දුරදර්ශීව ඉලක්ක පිහිටුවා ගනී.

ව්‍යාපාරිකයා

- ගතානු ගතික සම්ප්‍රදායික ක්‍රමයට කටයුතු කරයි.
- අවදානම් බාර ගැනීමට එතරම් කැමැත්තක් නොදක්වයි.
- ඉතා ආසන්න ඉලක්ක පිහිටුවා ගනී.

- ව්‍යාපාර දිනෙන් දින පුළුල් කර ගැනීමෙන් තෘප්තිමත් වේ.
- ව්‍යාපාර පවතින මට්ටමින් පවත්වාගෙන යාමෙන් සැහීමකට පත්වේ.
- පවතින සම්පත් අවශ්‍යතා වලට අනුව යොදා ගනිමින් සම්පත් උපරිම ලෙස උපයෝජනය කරයි.
- පවතින සම්පත් වලින් වුවද උපරිම ප්‍රයෝජන නොගනී.

- ii) රැකියා ලබා දීම, නිවාස අහිමි ප්‍රජාවන්ට නිවාස ලබාදීම, පාසල් ළමුන්ට ශිෂ්‍යත්ව ලබා දීම, රජයේ සුබසාධන කටයුතු වලට දායක වීම, හදිසි ස්වභාවික විපත් වලට උපකාරී වීම, ගොඩනැගිලි සඳහා උපකරණ ලබා දීම.
- iii) ව්‍යාපාර ව්‍යවසායකයන්, සමාජීය ව්‍යවසායකයෝ, ආයතනික ව්‍යවසායකයෝ
- iv) සාධාරණ වැටුපක්, රැකියාවේ සුරක්ෂිත බව, රැකියාව ආශ්‍රිත වෙනත් පහසුකම් හා ප්‍රතිලාභ, හොඳ වැඩ පරිසරයන් හා තත්ත්වයන්
- v) හිමිකරුවන් සපයාගත් සම්පත් ව්‍යාපාරයේ අරමුණු ලඟා කර ගැනීම පිණිස නිසි ලෙස භාවිතා කිරීම කළමනාකරණය වේ.

(05) i)

අවශ්‍යතා

- මූලික වශයෙන් හටගනී.
- සීමිතය
- සියලු දෙනාටම පොදුය.
- උත්පත්තියත් සමග ඇති වේ.

වුවමනා

- අවශ්‍යතා මතු වූ පසු දෙවනුව පැන නගී.
- එක් අවශ්‍යතාවක් ඉටු කර ගැනීමට උවමනා රැසක් ඇත.
- පෞද්ගලිකත්වය අනුව වෙනස් වේ.
- පුද්ගලයින්ට අවශ්‍ය පරිදි වෙනස් වේ.

ii) අතීත ව්‍යාපාර පරිසරය

- * මූලික සම්පත් හා අවම මට්ටමින් සපුරා ගන්න
- * අවශ්‍යතා හා උවමනා සරල වීම
- * අවශ්‍යතාවයක් සඳහා සීමිත භාණ්ඩ හා සේවා ප්‍රමාණයක් වීම.
- * තරගකාරිත්වය අඩුය.
- * ව්‍යාපාරිකයෝ බලවත්ය.
- * ලාභය ප්‍රධාන අරමුණ වීම.
- * කුඩා ප්‍රදේශයකට සීමා වීම.
- * වෙනස් වීම් වේගය අඩු වේ.

අනාගත ව්‍යාපාර පරිසරය

- * මූලික අවශ්‍යතා ඉතා උසස් මට්ටමින් සපුරා ගැනීමට උනන්දු වේ.
- * අවශ්‍යතා හා උවමනා සංකීර්ණ වේ.
- * යම් අවශ්‍යතාවයක් සපුරා ගැනීමට ඇති භාණ්ඩ හා සේවා ප්‍රමාණය රාශියකි.
- * තරගකාරිත්වය වැඩිය.
- * පාරිභෝගිකයෝ බලවත්ය.
- * තම සේවයද අරමුණු අතර වැදගත් වේ.
- * ගෝලීය වශයෙන් ව්‍යාප්ත වේ.
- * වෙනස්වීම් වේගය වැඩිය.

iii) ප්‍රාථමික අංශය, ද්විතීයික අංශය, තෘතීය අංශය

- iv) අභ්‍යන්තර පරිසරය, ප්‍රජා පරිසරය ආර්ථික පරිසරය, දේශපාලන හා නෛතික පරිසරය, පරිසරය, ස්වාභාවික පරිසරය, සමාජ හා සංස්කෘතික පරිසරය, ගෝලීය පරිසරය
- v) ව්‍යවසායකයින් පුහුණු කිරීම, සේවකයින් පුහුණු කිරීම, වෙළඳපල සොයා දීම, ව්‍යාපාර සැලසුම් සැකසීමට උපදේශනය, අලෙවි පුහුණුව හා තාක්ෂණ දියුණුව ලබා දීම, ඇසුරුම් කරණය පිළිබඳ දැනුම ලබාදීම.